

PRED 200 LETI

se je rodil France Prešeren, genij slovenstva

Vsi več ali manj poznamo Franceta Prešerna, recitiramo njegove pesmi v šoli ali jih pojemo na koncertih. In tudi ima velika večina naših družinskih knjižnic v Argentini na častnem mestu drobno knjižico njegovih Poezij.

Prešeren ni naš elitni pesnik za visoke kulturnike, ampak je pri vsej svoji višini globoko prodiral v vse plasti slovenskega naroda. Že nekaj desetletij po njegovi smrti so kmečka dekleta po vaseh znala na pamet njegove pesmi, tako so zasegle globoko v človeka in njegova najgloblja in najbolj človeška vprašanja.

Prešernova nedosegljiva ljubezen — Julija Primic — je blizu vsakemu od nas, v tej ali oni obliki. Hrepenenje je tako človeško, bodisi po ljubezni, pa tudi po domovini, po dobroti ali družbi, da nas prevzamejo Prešernove besede

želja se ogenj v meni ne poleže.

Življenje Franceta Prešerna in tudi naše je pač tako, da se vseh želja ne da uresničiti: in je že v nas trpljenje:

Bridkost, k' od nje srce več ne počije...

Morda je nam v življenju v oddih in utehu kak kratek pogled

ak' gledat smem obličje tvoje mило.

Prešeren je znal to občečloveško silo ljubezni prikazati v poeziji. A ne samo to. V tej je presegel svoje notranje čustvo in je obrnil svoj pogled na svojo domovino. Tudi tu je Prešeren neprekosljiv mojster in tudi nam v izseljenstvu zelo blizu.

Ljubi Slovenijo, svojo domovino, in želi,

*da bi nam srca vnel za čast dežele
med nami potolažil razprtije
in spet zedinil rod slovenske cele!*

Te želje so še danes primerne za sedanjí položaj Slovenije in njene notranje razprtje. Tudi nas boli kot pesnika

viharjev jeznih mrzle domačije.

*Želje rodile so prehrepenenče...
da zbudil bi Slovenšč'no celo.*

Morda pa bi želeli najti v Prešernu kako misel, ki bi jo lahko obrnili na nas kot izseljence. A treba je vedeti, da v njegovem času ni bilo še tistega nesrečnega izseljevanja kot pol stoletja za njim. Prešerna je bolelo le tisto kulturno izseljevanje na Dunaj in v mentalni tuji svet, ki ga je čutil in obtožil tudi on:

*O Vrba, srečna draga vas domača,
...da b' uka žeja me iz tvoj'ga sveta
speljala ne bila golj'fiva kača.*

Sam ni potoval daleč po svetu, a je spremljal svet. Prijatelju Smoletu je napisal:

*Videl si Nemško, Francosko, Britansko,
videl si Švajca visoke gore,
videl si jasno nebo italj'ansko,
sreče ni ranjeno našlo srce.*

In še

*Ena se je tebi želja spolnila,
v zemlji domači da truplo leži.*

A Prešernov pogled je segel še globlje in širše; povzpел se je nad ves svet.

Zavedal se je, da smo vsi ljudje, kjerkoli živimo - v Sloveniji ali drugod - člani ene same družine in da moramo tako tudi delovati:

Žive naj vsi narodi,...

da rojak

prost bo vsak

S tega svetovnega pogleda, ki ga pojemo v slovenski državni himni, pa na ta dan kulturnega praznika, ob 200 letnici Pesnikovega rojstva, obrnimo pogled vase in si z njim zapojmo:

Dokaj dni

naj živi

Bog, kar nas dobrih je ljudi!

TD

Mariborska škofija internacionalizirala vprašanje Betnavskega dvorca

Ker do začetka februarja mariborska škofija od ministrstva za kulturo ni prejela sklepa v zvezi s svojim denacionalizacijskim zahtevkom za vračilo dvorca Betnava, je 2. februarja seznanila s tem vprašanjem zaradi nespoštovanja zakona o denacionalizaciji Evropski parlament, pogajalsko skupino za vključitev Slovenije v Evropsko Zvezo, Evropsko škofovsko konferenco ter diplomatska predstavništva držav članic EZ in drugih vplivnih držav ter poslala tujim veleposlaništvom v Sloveniji in pomembnejšim politikom v Evropi.

Mariborska škofija je na državno pravobranilstvo poslala tudi zahtevek za povračilo škode, ki je nastala zaradi zavlačevanja pri vračanju Betnave ter izjavila, da bodo v škofiji v primeru negativnega odgovora tožili državo.

Po besedah ravnatelja škofijske gospodarske uprave Mirka Krašoveca je škodo, ki jo je zaradi zavlačevanja denacionalizacije

utrpela mariborska škofija, ocenila posebno skupina strokovnjakov.

Kot je dejal Mirko Krašovec, je škofija začela o zavlačevanju denacionalizacijskega postopka v zvezi z dvorcem Betnava obveščati tudi poslanske skupine in posamezne poslane, ki jih želi seznaniti s tem, kakšno škodo povzroča državi namerno nespoštovanje zakonov. Takšno izigravanje zakonodaje povzroča veliko materialno škodo, zmedo in napetosti v državi ter legalizira nepravno državo. Ali bodo stranke po tem, ko bodo dobile celovito informacijo, predlagale interpelacijo zoper pristojnega ministra za kulturo ali ne, je stvar njihove presoje, vendar pa Krašovec meni, da je argumentov za interpelacijo veliko. Zaradi takšnega neodgovornega odnosa do zakonov je po njegovih besedah v Sloveniji propadlo že veliko kulturnih spomenikov.

Mariborska škofija je zahtevek za denacionalizacijo dvorca Betnava vložila 9. februarja leta 1993.

Žrtve množičnih pobojev bodo končno naše dostojen grob?

Slovenska vlada je na seji 3. februarja razpravljala o vpisu smrti oseb (žrtev množičnih pobojev) v matično knjigo umrlih ter v zvezi s tem sprejela več sklepov, ki med drugim predvidevajo tudi dodatnih 40 milijonov tolarjev iz tekoče proračunske rezerve za zbiranje podatkov, vpis žrtev v matične knjige umrlih, stroške izdajanja mrliških listov, pokop trupel, ureditev in zaznamovanje grobov in postavitve spominskih plošč, je na novinarski konferenci po seji vlade povedal podpredsednik vlade Marjan Podobnik.

Kot je pojasnil, v Sloveniji v 55 letih po končani drugi svetovni vojni še niso uradno ugotovili žrtev množičnih pobojev. S sklepi pa naj bi vlada pospešila ureditev posledic vojne in tragičnih dogodkov ter s tem postavila temelje za uradno državno ureditev statusa žrtev pobojev in grobišč. Prizadetim svojcem žrtev pobojev množičnih pobojev pa bo omogočila, da bodo po čimbolj učinkoviti in čimkrajši poti pridobili izpiske iz matične knjige umrlih. Na podlagi pridobljenih podatkov bo lahko izvršena tudi ekshumacija in ureditev grobišč, ki je v pristojnosti ministrstva za delo. Sicer pa ministrstvo za notranje pripravlja spremembe zakona o matičnih knjigah, ki naj bi pustile odprt rok za vložitev predlogov za ugotovitev smrti in hkrati širijo krog predlagateljev postopka tudi na društva, ki bodo izkazala upravičen interes. Pošiljanje seznamov pristojnemu državnemu tožilstvu v teh primerih ne bo potrebno, saj bo upravna enota uvedla postopke ugotavljanja in vpisa smrti že na podlagi predloga, ki ga bo podalo tako društvo. Z vsem tem so bili narejeni tisti koraki, ki bodo omogočili, da bo tudi Slovenija zaključila to, kar mora narediti kot država, ki spoštuje osnovne moralne in civilizacijske norme, ki so spoštovane v svetu, katerega del želimo biti tudi sami, je dejal Podobnik. Njegov kabinet je, kot je pojasnil, prevzel koordinacijo za izpeljavo potrebnih aktivnosti, in sicer ob sodelovanju z vsemi pristojnimi ministrstvi: za delo, družino in socialne zadeve, za notranje zadeve in za pravosodje ter ustanovami civilne družbe, kjer je Podobnik posebej izpostavil dobro sodelovanje z Novo slovensko zavezo.

S sprejetimi sklepi vlada državnemu zboru predlaga, da pospeši sprejem zakona o vojnih grobiščih, ki bo ustrezna podlaga za celovito ureditev problematike grobišč pobojev. Matične urade pa je zadolžila, da naj v treh mesecih pregledajo rojstne matične knjige in na podlagi eventualnih zaznamkov v knjigah ali drugih morebitnih evidenc ugotovijo, kateri vpisi rojstev se nanašajo na osebe, ki naj bi bile v obdobju od 15.5. do 31.12.1945 žrtve množičnih pobojev in po omenjenem datumu niso bile več prisotne v svojem rojstnem kraju oz. kraju svojega zadnjega stalnega prebivališča. Če teh podatkov ni mogoče dobiti iz omenjenih virov, naj matični

uradi zaprosijo pristojne župnijske urade za te podatke, v kolikor jih posedujejo. Pri zbiranju teh podatkov lahko upravne enote uporabijo druge vpisnike, ki jih posedujejo organizacije ali društva. V primerih, ko je to potrebno in smiselno, pa naj bi podatke preverile pristojne policijske postaje.

Omenjene seznane bo moralo ministrstvo za notranje zadeve poslati vladi, en izvod pa krajevno pristojnemu državnemu tožilstvu s predlogom za uvedbo postopka po zakonu o matičnih knjigah za vpis smrti teh oseb in s tem pridobitve pravice do izpiska iz mrliške matične knjige. Vlada obenem pooblašča pravosodno ministrstvo, da v skladu s zakonom o državnem tožilstvu zahteva poročilo o izvedbi postopka. Pravosodno ministrstvo pa je dolžno na podlagi omenjenega zakona zahtevati od Državnega tožilstva RS podatke o lokacijah, na katerih so bila odkrita množična grobišča in okostja oseb, ki so bile pobite v obdobju od 15. maja do 31. decembra 1945, podatke o približnem številu žrtev v teh grobiščih in podatke, v kolikšnih primerih je bil uveden kazenski postopek, kako je bil zaključen in ali je ta postopek še v teku ter pri katerem državnem tožilstvu. Po prejemu teh podatkov je pravosodno ministrstvo dolžno v mesecu dni sporočiti lokacijo grobišč s številom žrtev vladni komisiji za reševanje vprašanj, povezanih z namembnostjo in ureditvijo grobišč v Kočevskem rogu in drugih tovrstnih grobiščih. Vladna komisija pa bo morala pripraviti ustrezen program aktivnosti za zavarovanje, urejanje in vzdrževanje tovrstnih grobišč do sprejetja ustreznega roka.

To je bil sklep vlade. Bo v resnici prešel v dejstvo? Videlo se bo takoj pri dokončavanju Teharij. Sicer pa je že končno čas, da se to sramotno zavlačevanje z ozirom na pobite protikomuniste na pošten in dokončen način reši.

Visoka pohvala

Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek se je 30. januarja v švicarskem zimskošportnem središču Davos srečal z argentinskim predsednikom Fernandom De la Ruom. Drnovšek je argentinskemu predsedniku zatrdil, da naša država z zanimanjem spremlja dogajanje v državi, ki je edina v Latinski Ameriki, kjer ima Slovenija odprto veleposlaništvo. Sogovornika sta se strinjala, da z obeh strani obstajata interes in potencial za povečanje gospodarskega sodelovanja, saj si Argentina želi okrepiti sodelovanje predvsem z majnimi državami.

Argentinski predsednik De la Rúa je v pogovoru s premierom pohvalil uspehe Slovenije na makroekonomskem in gospodarskem področju in omenil tudi močno aktivnost argentinskih Slovencev v argentinski prestolnici Buenos Aires.

STRAN 4:

Mladinski pevski zbor San Justo

Zgodilo se je v Sloveniji...

ŠKOF URAN PREVZEL SKRB ZA SLOVENCE PO SVETU

Slovenski škofje so na izredni seji Slovenske škofovske konference (SSK) po izteku dveh mandatnih obdobj škofa Metoda Piriha imenovali škofa Alojza Urana za odgovornega za pastoralo Slovencev po svetu. Kot so še sporočili iz SSK, pripravljajo škofje za postni čas pastirsko pismo o odpuščanju in spravi.

ZDRUŽENI OB LIPI SPRAVE

Združeni ob lipi sprave in Civilna družba za demokracijo in pravno državo sta evangeličanski in srbski pravoslavni cerkvi ter islamski verski skupnosti v Sloveniji naslovili poslanico za še tesnejše sodelovanje s slovensko katoliško cerkvijo za revitalizacijo usihajoče državljanske morale. Slovensko katoliško cerkev, ki se s civilno družbo trudi za narodovo moralno prenovo in pošteno demokratično oblast, ovirajo sile kontinuitete, ki so ji že od nekdaj sovražne.

DARILO PAPEŽU

Slovenski veleposlanik pri Svetem sedežu Karl Bonutti je papežu Janezu Pavlu II. v Vatikanu izročil spominski mašni kelih s podobo Antona Martina Slomška - novoletno darilo ob vstopu v leto 2000 in v zahvalo za papežev drugi obisk v Sloveniji ter razglasitev Antona Martina Slomška za blaženega. Kelih je izdelalo podjetje Rogaška Crystal iz Rogaške Slatine in je unikat v tehniki bakrene gravure. Na eni strani je portret Antona Martina Slomška, na drugi pa papežev grb.

POROČANJE ČASOPISOV O PROCESIH PO VOJSKI

21. številka Acta ecclesiastica Sloveniae z naslovom Dnevno časopisje o duhovniških procesih na Slovenskem med letoma 1945 in 1953 v knjižni obliki združuje diplomske naloge treh študentov, ki so iz treh najpomembnejših poveljnih slovenskih dnevnikov - Ljudske pravice, Slovenskega poročevalca in Vestnika, kasneje Večera - izbrali in predstavili pomembnejše članke o katoliški cerkvi v Sloveniji. V prvem delu knjige je predstavljeno poročanje dnevnikov o procesu proti škofu Rožmanu in predvsem proti duhovnikom, v drugem delu pa nekateri v celoti prepisani članki. Kot je povedal urednik knjige, prof. za zgodovino cerkve na Teološki fakulteti Metod Benedik, je bil namen dela predvsem predstavitev poročanja poveljnih časopisov o cerkvi v Sloveniji in vpliv komunistične oblasti na to poročanje.

IZJAVA PREDSTAVNIKA SLS

Po seji izvršilnega odbora SKD je predsednik stranke Lojze Peterle izrazil zadovoljstvo, da izjava Marjana Podobnika, da je SLS za bodočo koalicijo, kar doslej ni bilo povsem jasno, lahko olajša prihodnja poga-

janja. Sestanka se je udeležil tudi vodja poslanske skupine SLS Franc Zagožen, ki je glede izstopa iz vlade povedal, da bo z združitvijo prenehala veljati koalicijska pogodba z LDS. Združitveni kongres SKD in SLS bo sredi marca, so po prvem delu razprave izvršilnega odbora SKD napovedali predstavniki obeh strank. Peterle je še povedal, da se približujejo k neposrednim volitvam predsednika združene stranke.

SOCIALDEMOKRATSKO MLADINO IZKLJUČILI IZ INTERNACIONALE

Na 23. kongresu Mednarodne zveze socialistične mladine (IUSY) v Hamburgu je bila iz omenjene organizacije izključena Socialdemokratska mladina, podmladek Janšev SDS. Razlogi za izključitev so „ksenofobična, nacionalistična in nenapredna politika, ki je v nasprotju z načeli sodobne socialdemokracije“, so sporočili iz Mladega foruma ZLSD, ki tako ostaja edina slovenska organizacija članica IUSY. Enako so pred letom vrgli iz socialistične internacionale Janševo SDS. Tako postaja ta internacionala dejansko ex-komunistična.

KUČANU PREDLAGAJO USTANOVITEV POLITIČNE STRANKE

Demokratična stranka upokojencev Slovenije (DeSUS) je v odprtem pismu predsedniku države Milanu Kučanu predlagala, naj razmisli, ali ne bi prevzel pobude za politično povezovanje in ustanovil novo stranko, v kateri bi lahko nadaljeval svojo politiko. V javnosti v zadnjem času vse bolj prisotna pričakovanja, da bo predsednik Kučan ustanovil „svojo“ politično stranko, saj so znana nesoglasja z Drnovškom, in volja še dalje voditi svojo mafijsko-komunistično politiko.

NAGRADE LITERARNEGA NATEČAJA MLADIKE

Ob slovenskem kulturnem prazniku so v Trstu objavili izid 28. literarnega natečaja Mladike za prozo in poezijo. Na natečaj je prispelo rekordno število preko 170 literarnih del, nagrajeni pa so bili za prozo Mateja Gomboc iz Nove Gorice, Marjeta Ratkovič iz Slovenske Bistrice in Marjana Srčič z Jesenic. Za poezijo prve nagrade niso podelili, drugo nagrado je prejel cikel pesmi s podpisom Zlatka, tretjo pa Franjo Frančič iz Pirana.

SPOMINSKA PLOŠČA OČETU IN STRICU FRANCETA PREŠERNA

Ob 200. obletnici rojstva slovenskega pesnika Franceta Prešerna in slovenskem kulturnem prazniku, so pri kapelici Sv. Lazarja na pokopališču v Vodicah odkrili in blagoslovili spominsko ploščo, posvečeno očetu Francetu Prešernu, Simonu Prešernu in stricu Francu Ksaverju Prešernu. Na vodiškem pokopališču sta namreč oba pokopana.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Čas naše odsotnosti (trije tedni) je bila doba marsikaterih sprememb na političnem področju. Nemogoče si je vse do potankosti ogledati, zato naj nam bralci dovolijo le bežen pogled na nekatere ključne položaje. Prihodnjič se bomo vrnili na naš ustaljen način opisovanja položaja.

Delavska fleksibilizacija: O tej zadevi zadnje čase teče največ tinte. Ne gre le za spremembo v pogojih razmerja med delavci in delodajalci. V ozadju so važni politični vzroki. Ne smemo pozabiti, da je prav sindikalni zakon predstavljal prvi veliki poraz v kongresu za predsednika Alfonsina v letih 1983/84. Mnogi so napovedovali, da bo usoda De la Rue podobna. Vendar je danes položaj drugačen. Ne le da vlada v poslanski zbornici lahko zagotovi večino, temveč ima izgleda za podporo celo v senatu, kajti marsikateri guverner je že izrekel pripravljenost, da podpre ta zakon. Po drugi strani je De la Rue mnogo bolj pripravljen na dialog in pogajanja, kot svoj čas Alfonsin, ki je rinil z glavo skozi zid.

Omenimo pa, da je s strani sindikalizma precej varanja. Skoraj gotovi bodoči glavni tajnik CGT Hugo Moyano na primer ostro nasprotuje, da bi za sprejem delavca uvedli preiskusno dobo šestih mesecev namesto dosedanje enomesečne. A prav njegov sindikat šoferjev tovornjakov je že podpisal delavsko pogodbo, ki predvideva osporavanje rok šestih mesecev. Dejansko je v sindikatih precej nezadovoljstva, ker jim je vlada odvzela upravljanje 360 milijonov, namenjenih za ustanove socialnega skrbstva.

Volitve v prestolnici. V nedeljo, 7. maja bodo volitve nove vlade avtonomnega mesta Buenos Aires. Stranke so predvidevale, da bo tedaj že v veljavi nov zakon, ki naj bi odpravil „rjuhaste liste“ (lista sábana), imenovane tako zaradi značilnosti, da se voli celoten seznam kandidatov neke stranke, kateremu ni mogoče ne dodati ne odvzeti kandidata. To mnogokrat „vtihtapi“ v parlamente ljudi, ki jih volilci ne marajo. A stranke se niso mogle zediniti glede besedila novega zakona in volitve bodo potekale po starem sistemu.

Kandidatov ne bo manjkalo. Pri Povezavi se ponuja za „vodjo avtonomnega mesta“ (po domače za župana) frepasist Anibal Ibarra. Njemu nasproti pa stoje Domingo Cavallo za Acción por la República; Gustavo Beliz pri stranki Nueva Dirigencia in predvideno Antonio Cafiero pri peronistih.

Prve ankete tudi že kažejo na izid v tem vrstnem redu: Ibarra 40%, Cavallo 25%, Beliz 16,5%, Cafiero 6% in precejšen del neodločenih. Medtem ko Povezava nastopa enotno, je peronizem razbit na vrsto frakcij, izmed katerih se mnoge povezujejo z drugimi strankami. Tako je Cavallo podpisal sporazum z Duhaldejevimi pristaši v prestolnici, Beliza pa podpirajo skupine provincijskih vodij Busti, Lafalla, Romá in Das Neves. Zanimivo ob vsem tem je, da tako Cavallo kot Beliz poudarjata svoj peronistični izvor. „Sem bil, sem in bom peronist“, je zatrdil pred kratkim Beliz. Peronistični voditelji pa debatirajo, kako naj stranka, s kakšnim kandidatom, koga podpreti, s kom se povezati. Vse je nejasno, vse megleno. A če stvarno pogledamo, bi ta združena opozicija lahko premagala Povezavo. Že samo soglasje med Cavallom in Belizom, ki se je razbilo pred zadnjimi predsedniškimi volitvami, bi bilo zmožno doseči prvo mesto in se uveljaviti v drugi rundi.

Menem. Med tem bivši predsednik napenja vse sile, da bi se postavil na čelo opozicije. Dejansko pa se njegov vpliv

manjša, čim bolj teče čas, in v razmerju do vlade odločajo močnejši guvernerji.

Trikat je že Menem poizkusil izvesti sestanek Sveta stranke, da bi tudi formalno prevzel predsedstvo, pa ga je vseh trikrat odpovedal, ker ni mogel doseči kompromisa, da se ga bi udeležili tako Ruckauf kot Reutemann in De la Sota. Brez njih pa bi zasedanje izžvenelo prazno in kaj klavno. Seveda tudi Duhalde ni uspel v svojem namenu, da bi sklical Kongres stranke, kateremu predseduje. Guvernerje ne zanima ta nenehen spopad med Menemom in Duhaldejem in vedo, da le če obema preprečijo nadvlado v stranki, ostane njim možnost predsedniške kandidature leta 2003.

Mnogi v stranki pa bivšemu predsedniku zamerijo tudi neresno postopanje, ko je zadnji dan vladanja podpisal kar 104 vladne dekrete, izmed katerih so se mnogi izkazali kot neresni, strankarski ali celo osebne narave. Mnogo izmed njih je potem De la Rua enostavno z drugim dekretom odpravil.

Korupcija. Ta snov je bila eden izmed važnih volilnih konjičkov Povezave. A lahko je bilo obljubljeni zapor in kazen, teže pa je to izvesti, ker je argentinski sodni sistem kaj počasen. Obenem pa je težko zbirati dokaze korupcije. Najbolj zanimivo je, da mnogo ukrepov raznih funkcionarjev ni mogoče soditi, ker čeprav niso etični, ne nasprotujejo zakonskim določilom.

Vsekakor se v vladi najbolj trudijo, da bi bil sojena in obsojena vsaj bivši vodja PAM-ja Victor Alderete in državna sekretarka Marija Julia Alsogaray. Zadnje dni so pred sodiščem vložili tožbo tudi proti državni sekretarki Clavdiji Bello. Prav tako pa je javnost zvedela, da je bilo na podlagi njegovih lastnih podatkov ugotovljeno, da je bivši minister Erman Gonzalez v dobi službe v vladi kar osemkrat pomnožil svoje premoženje. Škandal je povzročila tudi ugotovitev, da ima njegov sin visoko privilegirano pokojnino, kljub nizki starosti 38 let. A tudi v tem primeru ni mogoče govoriti o korupciji, ker zakoni province La Rioja to dovoljujejo. Stvar je neetična, a ni nezakonita.

Cabezas. Pretekli teden je bila končno izrečena sodba v postopku zaradi uboja fotoreportera Cabezas pred tremi leti v Pinamaru. Osem glavnih obtožencev je bilo kaznovanih z dosmrtno ječo. S tem je, vsaj zaenkrat, končano važno in zanimivo poglavje sodobne Argentine, ki je daleč preseгло meje policijske kronike in globoko prizadelo politične in gospodarske ustanove. Raziskava usmrtitve pa je le nakazala, a ne dokončno osvetlila, temne strani bliskovito uspešnih velepodjetij, mafije tihotapstva in nje stikov s političnimi krogi. Gotovo vsa resnica nikdar ne bo prišla na dan. Obsojeni so verjetno krivi umora, a v celotni zgradbi zakulisnih skupin so le majhno kolesce v ogromnem stroju.

Varnost. Problem varnosti je bil tudi eden izmed važnih činiteljev med volilno kampanjo. Položaj se na tem področju tudi ni mnogo spremenil. V prestolnici skuša policija izčistiti lastne vrste in se približati prebivalstvu. V provinci Buenos Aires pa Ruckauf predlaga spremembo kazenskega zakonika in večjo moč in oblast policiji. A ne na enem ne na drugem področju doslej ni opaziti zboljšanja. Še več: vrsta umorov in ropov zadnje dni dokazuje, da bo treba stvar globalno vzeti v roke in zastaviti delo s skupnimi močmi: ta snov ne more biti predmet političnega barantanja, ker je življenjska potreba vseh slojev prebivalstva.

Ob kulturnem prazniku

Dragi rojaki in sodelavci na narodnem kulturnem področju doma in po svetu!

Ob slovenskem kulturnem prazniku - Prešernovi jubilejni 200. obletnici rojstva - Vam Upravni odbor Avstralske slovenske konference želi mnogo uspehov in bogatega kulturnega ustvarjanja na vseh narodnih področjih in pri vašem dobrem delu za blagor našega skupnega slovenstva.

Želimo vam lepo praznovanje!

„Edinost, sreča sprava k nam naj nazaj se vrnejo... da otrok, kar ima slava, vsi naj si v roke sežemo...!“ (dr. F. Prešeren)

Jožica Gerden - za Upravni odbor Avstralske slovenske konference in Slovenski narodni svet Victoria

Slovenci v Argentini

Lep pozdrav iz otroške kolonije

Slovenska počitniška kolonija, ki jo je priredila Zedinjena Slovenija, se je srečno vrnila. Podrobno poročilo bomo objavili pozneje, danes pa priobčujemo pozdravno pismo, ki so ga poslali našemu uredništvu.

Spoštovani
g. Tine Debeljak
urednik Svobodne Slovenije!

Otroci kolonije uživamo prelepe dneve naših počitnic v prijetni družbi. Igramo se, pojemo, izdelujemo ročna dela, obnavljamo slovenščino v raznih vajah ter teknujemo pri športnih igrah. Tudi hodimo po čudovitih hribih in se koplujemo v žuborečih potokih.

Seveda se tudi vsak dan udeležujemo svete maše. Na predvečer sv. Treh Kraljev smo pripravili žive jaslice in prepevali božične pesmi. Naslednje jutro pa smo z veseljem in radovednostjo odpirali darila treh Modrih.

Imeli smo tudi kulturni večer; a zadnjo noč nam je dopoldanski dež prekrizal kresovanje.

Prejmite naše pozdrave in zahvalo.

Dolores, januar 2000

RANT MARINA HARTJANA RADOS Črnak Andrej Šarab Anab
A. CONDE M. Maček F. Schellin Kuki Noel Maxi Sterle
Škufelj Nikolaj - Sani Žnidar - Domonik Čompo - gošča Šerh - Dika Golob
Borel Amerin Zerkiz M. Nana Strubelj Sabotijana Žepina
Matjaž Lušnik Dani Rot Martin Pustavnik Meštrović gošča
Gabi Burgo LUKE ROME TOMAZ SUSHNIK DIEGO BRISKAL
marbo Zahelj - LUKAS KENDA gošča Mariyam Zomaz Kenda
Tomaz gošča DAMIANAE MARISANŠKUTZ
Luka Levstik Tomaz Droboslov MILAN FANTINI
Matjaž Pustavnik Borel Kostalec Ivan Cesar Insland
Milan Gošča Dani gošča oles gostnik Lušnik Gabi
KOKA Gabi gošča, Marko Rant, Anabina
Luka Droboslov Klemenčič Mojca
Ano Sali Ilan Bani Rant Gabi Anabina
Tati Golob Ceci Čompo Ana Kostnik
Rant Fantini Viki LOBODA Majda
Eri Omahna Nikala Omahna Marjanika
SOFIJA LOBODA Dabara Strubelj Nataša Anabina
Ceci Malavari Bani Mojca
Andrejko Loboda Nataša Rant Marjanika
Nadja Zepina Rantnik Erika

Greta Zank
Melina
Doroteja
Sara Kolenc
Zabke
Anabina
Martin Zank

POMEMBNA SLOVENSKA PRISOTNOST V LETU 1999

Srečanje narodnosti v Rosariju

Rosario je drugo največje mesto v Argentini. Z milijonom prebivalcev je nadvse važno gospodarsko, politično pa tudi kulturno središče, s pristaniščem na obali velereke Paraná. V dobi med obema vojnama se je tam naselilo mnogo Slovencev zlasti s Primorske. Ti so že leta 1930 ustanovili „Slovensko delavsko društvo Triglav“, ki pa je po dolgi desetletjih zamrlo.

V letu 1995 je bilo na temeljih te ustanove obnovljeno „Slovensko društvo Triglav“, ki zadnja leta zelo aktivno deluje. Lani je obhajalo že štiriletnico obnove in se je slavja udeležila tudi lepa delegacija predstavnikov slovenskih društev iz Buenos Airesa (Glej Sv. Sl. št.36 od 9. 9. 1999).

Društvo pa se je v dneh od 5. do 14. novembra udeležilo XV. Srečanja narodnosti, ki ga vsako leto organizira mesto Rosario. Letos je na tem srečanju sodelovalo 46 izseljenških ustanov, razstavní prostor pa si je v desetih dneh ogledalo kar milijon in pol obiskovalcev iz vseh okoliških krajev province Santa Fe, pa tudi iz drugih predelov Argentine.

To je bilo že tretje leto, da so bili Slovenci prisotni na Srečanju. Razstavní prostor so dobili skoraj nasproti znanega „spomenika zastavi“. Štant je bil razdeljen na dva dela: kulturni in gostinski. Kulturni del je bil osredotočen v prostornem šotoru, kjer so bile na posebnih panojih razstavljene fotografije. Osrednja tema letošnje razstave je bila „Rože Slovenije“ in obiskovalci so lahko občudovali krasoto slovenske flore, pa tudi narave sploh. Ponovljen je bil tudi del lanske razstave, katere snov je bila „Verski izrazi v Sloveniji“. V središču te grafične manifestacije je bila velika slika škofa Antona Martina Slomška, z razlago o našem prvem blaženem in s podatki o njegovi važnosti za slovenski narod. Ni manjkalo zemljevidov, ki so kazali, kje se v Evropi nahaja Slovenija, podatkov o slovenski državi in raznih tipičnih ročnih del, ki so jih prispevali rojaki iz svoje družinske

zakladnice.

Poseben kulturni dogodek je bil tudi nastop obeh folklornih skupin, ki delujeta v sklopu društva Triglav: starejša skupina „Vesel slovenski duh“ in pa otroška skupina „Mavrica“. Poleg enega nastopa na velikem glavnem odru, kjer so se vsak dan vrstile predstave raznih narodnosti, sta obe skupini nastopali tudi na malem odru, pripravljenem v sklopu slovenskega štanta.

Gostinski del se je raztezal med dvema stojnicama (za jedačo in pijačo) in tam ni manjkalo kranjskih klobas, kislega zelja (obiskovalci so lahko tudi videli, kako se kisló zelje pripravlja), štrudlja in drugih tipičnih slovenskih pa tudi domačinskih dobrot. V pripravi tega je sodelovala nad šestdeset ljudi iz skupnosti Triglava, ki je v tistih vročih dneh žrtvovali izredno časa, da so bili obiskovalci najboljše postreženi, in tudi da so se lahko seznanili v obstojem Slovenije in vsaj z delom naše kulturne dediščine. O razstavi so obširno poročali mediji, ki so večkrat omenili tudi slovensko prisotnost.

Srečanje v Rosario in predvsem slovenski razstavní prostor pa je obiskalo tudi mnogo osebnosti in delegacij iz Buenos Airesa. Lahko zabeležimo veleposlanika RS prof. dr. Janeza Žgajnarja, opolnomočenega ministra Tomaža Kunstlja, zastopnico ministrstva za šolstvo RS Dragico Motik, ki se je prav tedaj nahajala v Argentini, predsednika Zedinjene Slovenije Tonea Mizerita in tajnico prof. Nedo Vesel, predsednico Našega doma iz San Justa Mici Malavarič Casullo pa delegacije ostalih domov in organizacij. Poseben obisk je pripravilo tudi Društvo slovenskih upokojencev pod predsedstvom Ivana Albrehta.

Slovenecem v Rosario lahko le čestitamo k tako lepi in uspehi prisotnosti na Srečanju, ki je ponovno proslavilo slovensko ime v Argentini, ki je tako velikodušno odprla vrata in srce tudi slovenskim emigrantom.

Poročilo: Graciela Kastelic

Marko Fink očaral v Gorici

V četrtek, 27. januarja, je naš rojak Marko Fink nastopil v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

Nagrajenec Prešernovega sklada 1999 in spremljevalka na klavirju Nataša Valant sta predstavili goriški publiki bogat program: od romantičnih mojstrov Schuberta, Schumanna, Liszta in Chopena preko „nepogrešljivega barvnega in ritmičnega razkošja argentinskega skladatelja Guastavina“ do slovenskega samospeva od Pre-

mrla do Pavčiča.

Kronistka v Primorskem dnevniku dne 2. februarja Tatjana Gregorič je še zapisala: „Glasbene pripovedi Marka Finka so občutene, božajoče in prodorne in brez dvoma predstavljajo vrhunskost v predvajanju samospevov.“

Vinko Levstik, ki nam je poslal izrezek iz časopisa, je dodal: „Bil sem sam navzoč in navdušen nad Markovim nastopom. Rojaki v Argentini so res lahko ponosni nanj.“

RAZGOVOR

„Pretrase te, ko spoznaš, da si jim segel do srca“

Gotovo je bil najbolj pomemben dogodek preteklega leta na glasbenem področju naše skupnosti izdaja zgoščenke in turneja po Sloveniji, Primorskem in Koroškem **Mladinskega pevskega zbora iz San Justa**. Res kvalitetna plošča, tako po vsebini kot po opremljenosti, sedem koncertov in tri maše pred slovenskim občinstvom ter odlična priznanja strokovnjakov kažejo na zavidljivo kakovost zbora. Da nam spregovori o tem uspehu, smo povabili na razgovor pevovodkinjo **Andrejko Selan Vombegar**. Prišla je v spremstvu ustanovitelja zbora, očeta Andreja Selana, in pevcev Marcela Brula, Gregorja Modica in Marte Selan.

Kako ste doživljali ta dva dogodka v preteklem letu?

Andrejka: O zgoščenki smo sanjali že nekaj let. Da smo to končno lahko izvedli, je bil poseben užitek tako za vsakega pevca kot zame kot zborovodjo. Seveda smo za to potrebovali posebno pripravo, mnogo več koncentracije, najsibo ko smo snemali ploščo ali v Sloveniji pri nastopih; ker je bil vsak nastop nekaj posebnega, je moral biti iskreno podan, da ga je tudi publika lahko doživela.

Kako se izbrali repertoar za zgoščenko?

Andrejka: Gledali smo na naš repertoar zadnjih let in ga izboljšali. Vodila nas je misel, da so naša glasba slovenske in argentinske narodne pesmi. Mi pripadamo na neki način slovenskemu svetu in argentinskemu svetu. To smo hoteli pokazati tudi s to zgoščenko. Bilo pa je mnogo predlogov, debate in tudi glasovanje glede naslova. Končno je ostalo „Odmevi izpod Andov“.

Kdaj ste se odločili za potovanje?

Andrejka: To je bilo sredi leta 1998, ko je prišla ponudba od Zedinjene Slovenije, da naj bi zbor predstavil predlog in zaprosil podporo za turnejo po Sloveniji. Odbor Našega doma nam je dal vso zaslombo in tako smo iz srca sprejeli idejo in predstavili projekt.

Andrej: Prav tako je veleposlanik dr. Janez Žgajnar pri ministrstvu vložil posebno priporočilo, ki je tudi pripomoglo, da smo bili deležni bolj ugodnih pogojev.

Priprava za turnejo je gotovo predstavljala velik napor.

Andrejka: Že dejstvo, da smo dva meseca prej izdali zgoščenko, je bila velika priprava. Poleg skladb, ki jih lahko slišimo na zgoščenki, smo pripravili še Misa Criolla. Prejšnje skladbe so vse a capella, Misa Criolla pa je s spremljavo inštrumentov. Treba je bilo najprej vaditi samo inštrumente, potem posebej zbor, nato skupno. Vendar nismo dodajali posebnih vaj zadnje mesece. Ohranili smo običajni ritmi vaj, a kljub temu uspeli s celotno pripravo. Nisem hotela utrujati pevcev, ker je še vsa ostala priprava zahtevala ogromno truda. Bilo je veliko dela z organizacijo potovanja, zbiranje fondov, koncerti, sprejemi, urejanje zadev pri delu ali študiju za dobo odsotnosti, itd.

Kako ste doživljali to potovanje?

Andrejka: Najprej bi rada povedala, da je bila pri vsakem koncertu publika različna. Vendar odmev je bil povsod podoben. Na splošno imamo idejo, da so Slovenci za izražanje občutkov, za ploskanje bolj hladni in ne tako burni kot Argentinci. A že pri

prvem koncertu, po prvi pesmi, ki niti ni bila taka, da bi posebno vžgala, me je prav presenetil, s kakšno vnemo so ploskali in to se je obdržalo ves tisti prvi koncert in vse do konca turneje. Pri nekem koncertu so ljudje celo stali ploskali. Prav tako pretrase, ko ob koncu koncerta vidiš, da imajo ljudje solzne oči, in spoznaš, da si jim segel do srca. Enako tudi osebna srečanja. V vasi, kjer smo živeli, je bil župnik z nami zelo navdušen. Videli smo, da je to skupina mladih, ki znajo biti veseli, so zdravi, verni, in razmerje, ki je nastalo, je bilo tudi neko izredno doživetje.

Gregor: Strinjam se z Andrejko. Mnogokrat se je na koncertih čutilo da smo res prišli do publike. Posebno pa mi je padlo v oči, kako so Slovenci, pa sploh po Evropi, navezani na vse, kar je južnoameriškega. Izredno so hvalili našo Miso Criollo. V živo imeti pred sabo charango, boben, pa tiste svinjske kremplje, ki so tudi mogočno zveneli, je bilo zanje očitno poseben dogodek. Jaz sem se tudi bal zaradi ideje, da so Slovenci bolj hladni, a včasih se mi je zdelo, da so bili v priznanju celo bolj topli kot slovenski Argentinci.

Verjetno je vzrok, da jim argentinska glasba ni poznana.

Marcelo: Oni poznajo Miso Criollo. Slišali so jo že, vendar nikdar, da bi imeli pred seboj zbor, soliste in vse te inštrumente, za njih mnoge nepoznane, kot deževna palica, katero so vsi gledali, češ kaj je to.

Gregor: Mnogi so bili razočarani, ker ni bilo na zgoščenki Mise Criolle.

Andrejka: Po drugi strani pa so jih navdušile tudi slovenske narodne pesmi. Saj smo peli take, ki jih tudi tamošnji zbori pojejo. Vendar so mi katerikoli rekli: „Vi jih drugače pojejo kot pa mi, jih bolj doživljate: če je ljubezenska, jo bolj uživate; če je bolj vesele narave, se bolj zabavate, ko jo poje.“

Čemu to pripisujete?

Marcelo: Gotovo vpliva to, da smo se mi že malo nalezli Argentine. Oni, ko pojejo neko pesem, jo pojejo perfektno. Slovenski zbori zvenijo perfektno harmonično, po času so brezhbitni, ampak v petje ne položijo toliko duše. Mi smo se pa nalezli tega argentinskega duha in dodamo mnogo občutja, kar oni začutijo. Mi slovenske pesmi drugače doživimo kot oni.

Gregor: Padlo jim je v oči, da mi dejansko pojemo s vsem telesom. V zboru je neka telesna dinamika, ki je njim posebnost privlačna.

Odmev turneje je bil izreden tudi v slovenskem časopisju, kar pozitivno govori tudi o kakovosti zbora. In dejstvo, da se po 50 letih izseljenstva vrne v Slovenijo mladinski zbor s tako kakovostnim podajanjem gotovo vpliva na odmev.

Andrejka: Vprašanje kakovosti je zelo važno. Če želimo mi v Argentini ohraniti slovenstvo in to pokazati tudi pred tujim občinstvom, je čim boljše kvaliteta edina prava pot. Le tako moremo izstopiti in nas bodo priznali. Zato si moramo zastavljati čim višje cilje.

Andrej: Čim višjo kvaliteto bi morali ohranjati ne le pri zborih, ampak pri vseh naših nastopih: pri kulturi, pri folklori. Tako bo mladina res vzljubila naš jezik in naša izročila. Tako se bo tudi naša skupnost lažje ohranjala. Prej je bila gonilna sila protikomunizem. Danes se je položaj spremenil in najbolj važno je ohranjati našo identiteto: smo Slovenci, smo katoličani. Če temu dodamo še trud, da je naše delo res kvalitetno, bomo dosegali lepe uspehe. Tako so razni strokovnjaki in zborovodje v Sloveniji priznali, da je bil zbor res na višini in se lahko primerja z najboljšimi v Sloveniji.

Prej ste omenili, da publika ni bila povsod enaka. Kakšne so bile razlike?

Marcelo: Razlika je bila v sestavi publike. V Ljubljani je bilo morda bolj kulturno a tudi bolj uradno. V Logatcu, na primer, je vse potekalo bolj domače, enako kot na Koroškem ali v Domžalah, katerih zbori so že gostovali pri nas.

Andrejka: V Trstu, na primer, je bilo med publiko precej ljudi, ki so Argentinci, živijo v Italiji. Ko so videli plakate, da pride zbor iz Argentine in da bo pel Misa Criolla, so tudi prišli na koncert in vzdušje je bilo zopet drugačno in navdušenje izredno.

Bi omenili še kako drugo doživetje s turneje, ki vam je prišlo posebej do srca?

Andrej:

Prav lep sprejem od Marka Finka, gospoda in gospe Fink, od Bernarde in veleposlanika Inzka. Prišli so na naše koncerte, navdušeno ploskali in tudi izrazili posebno pohvalo. „To je naša Argentina“ je rekel Marko.

Marcelo: Posebno doživetje je bilo tudi, ko smo šli v Kočevski rog, kamor nas je spremljal dr. Anton Drobnič. V Rogu smo pripravili kratko žalno proslavo z recitacijami, petjem in molitvijo. Vsem nam je seglo globoko v srce.

Kako je pa na splošno zbor doživljal turnejo? Kako je zbor reagiral kot skupina?

Gregor: Če primerjamo s prvo turnejo leta 91, je bila ta turneja mnogo bolj stroga. Morali smo se bolj paziti tudi zaradi grl in glasov.

Torej ni bilo ponočevanja?

Gregor: Nekaj ga je tudi bilo, a kontrolirano. Vse je bilo bolj zahtevno. Leta 91 je bila tudi folklorna skupina z nami, to pot je bil samo zbor in vsa odgovornost je visela na tem. Kar mi je pa posebej prišlo do srca, na primer, kako so na Koroškem poudarjali naše znanje slovenščine in vzbujali neke vrste kompromis, naj res ohranjamo jezik. Večkrat sem pomislil, da tudi pri nas zadnje čase že ni tako idealno, da nas mlade tudi veliko stane govoriti med sabo slovensko, da to delamo vedno manj. Tam so nas občudovali in nas tudi dajali za zgled, pa se zavedam, da velikokrat nismo tak zgled.

Andrej: V zvezi s tem se mi zdi zanimivo onemiti dogodek v Logatcu. Napovedovalec je nepripravljeno naredil kratek intervju z Pavlinko Zupančev. Poklical jo je in ji postavil nekaj vprašanj, ona pa je odgovarjala v lepi slovenščini. Ko je zaključil, je še dejal: „Ste videli, da ni bilo nikakega okay in full in podobnih, da se da tudi brez tega govoriti“.

Še kak komentar k turneji?

Andrej: vse je bilo izredno doživetje, zlasti zaradi lepega sprejema povsod. Že v Trstu nas je sprejel g. Janez Kržišnik in nam je pomagal pri prehodu čez mejo. V Adergasu, v župniji Velesovo nas je g. Peter sprejel velikodušno, nam dal na razpolago stanovanje. Bilo nas je 49 in smo imeli res vse na razpolago, postreženi vedno z lepo in prijazno besedo. Kar se pa zbora tiče, moram zelo pohvaliti skupino. Zelo enotna je bila, v petju zelo zbrana, v družbi zelo razpoložena. Vsak je znal nekaj dodati, da je bilo lepše in bolj prijetno. Sožitje je bilo ves čas zelo v redu.

Uspeh je bil očitno v vseh ozirih izreden. A to je zasluga večletnega truda. Kakšne so vsakotenske težave z delom v zboru?

Andrejka: Upoštevati je treba, da nismo profesionalen zbor. Tudi nimamo nikake denarne podpore. Vse je prostovoljno, poleg dela ali študija ali včasih obeh. Vzeti si čas dvakrat na teden za tri ure vaje je velika žrtev.

Andrej: Včasih je tudi težko prepričati pevce, da so potrebne tako pogoste, a dobre in zahtevne vaje, obdržati disciplino, poudarjati vokalizacijo. Potreben je profesor za to, ki ga je treba plačevati iz svojega žepa. Vse to so težave. A potem se vidijo uspehi, izboljšanje. Rezultat se je pokazal, ko smo v Sloveniji imeli po tri in štiri koncerte konec tedna, tudi po dvakrat na dan in smo to zmogli ne da bi trpela kakovost nastopov.

Gregor: Pevci včasih res nismo bili prepričani, da je potrebno tokliko vaj za vokalizacijo in tehniko, potem smo pa videli, koliko nam je to koristilo.

Nad. na 5. str.

KOALICIJA SLOVENIJA

Janša in Peterle podpisala sporazum

Predsednika Socialdemokratske stranke Slovenije in Slovenskih krščanskih demokratov, Janez Janša in Lojze Peterle, sta 29. januarja podpisala sporazum o koaliciji Slovenija. S tem je sporazum, ki sta ga sveta SDS in SKD potrdila že 20. januarja, tudi formalno začel veljati.

Po internetu

Podpis so sicer 20. januarja sporazumno začasno odložili, saj so želeli tako Slovenski ljudski stranki olajšati odločitev glede pristopa k sporazumu. Peterle je ob tem še zatrdil, da ostaja koalicijski sporazum še naprej odprt tudi za SLS in da bo ta, če se bo odločila za pristop, v koaliciji enakopravna. Peterle je med drugim tudi pojasnil, da podpis sporazuma o koaliciji Slovenija ne prizadeva procesa združevanja s SLS.

V izjavah, ki sta jih dala po podpisu sporazuma v prostorih najstarejše slovenske kulturne organizacije Slovenske matice v Ljubljani, sta predsednika obeh v koalicijo povezanih strank spomnila na glasovanje o volilnem sistemu v parlamentu in se ostro izrekla o ravnanju poslancev LDS. Kot je znano, je DZ v prvi obravnavi zavrnil predlog Janeza Janše za sprejem zakona o volitvah poslank in poslancev po dvokrožnem večinskem sistemu. Od 76 navzočih poslancev ga je podprlo vseh 44 poslancev iz SDS, SKD in SLS, proti njemu pa glasovalo 33 poslancev. Zakona v nasprotju s sklepom sveta LDS in izjavo predsednika Drnovška ni podprl noben poslanec te stranke, proti jih je glasovalo kar 19.

Janša je ravnanje LDS ocenil kot „ponovno izdajo dane besede, tokrat s strani največje vladne stranke, ki ima v tem trenutku največjo odgovornost za stanje v

državi“. Predsednik socialdemokratov je tudi menil, da bi moral biti to razlog za koalicijske partnerje stranke, da razmislijo, „ali hočejo še biti v družbi s politično silo, ki krši dano besedo, se poživlja na ustavo in ne spoštuje odločbe ustavnega sodišča“.

Predsednik SKD Peterle je med drugim povedal, da so s podpisom sporazuma stekle priprave na volitve. V naslednjih dneh bodo oblikovali strateški svet, začeli usklajevati delo pri postavljanju kandidatov po okrajih in nadaljevali programsko delo, ki je bilo na nekaterih področjih že začeto.

Sicer se stranki s koalicijskim sporazumom zavezuje k skupnemu nastopu na parlamentarnih volitvah 2000, kandidiranju skupnih kandidatov po dvokrožnem večinskem volilnem sistemu in k sestavi skupne vlade. Sporazum sklepata z namenom, da po skupni zmagi na volitvah prevzameta odgovornost za vodenje države v prihodnjem mandatu, zavezuje pa se tudi, da bosta delovali skupaj in usklajeno ne glede na volilne izide.

Tako Janša kot tudi Peterle sta opozorila, da je koalicijska Slovenija druga koalicijska odločitev v zgodovini demokratične Slovenije - prva je bila odločitev o Demosu. Slednja se je po mnenju obeh predsednikov strank končala zmagoslavno in uspešno, prav takšno usodo pa bo po njunem prepričanju doživela tudi koalicijska, ki sta jo sklenila SDS in SKD. Peterle je ob tem izrazil tudi prepričanje, da se bodo tej koaliciji pridružili še drugi demokratični dejavniki v Sloveniji. Janša pa je med drugim zatrdil, da koalicijske gradijo tudi kot zavezništvo za prihodnost.

POZDRAVLJEN NOVI DEMOS

Slovenci smo v tednu, ki se izteka, dobili novo upanje. Upanje, da se bo na letošnjih volitvah zgodil preobrat v desno, da bomo dobili močno stranko, sestavljeno iz ljudi, ki jim je zaupati. Janša in Peterle sta namreč rekla „da, skupaj po isti poti z istim ciljem“. Zveni zelo podobno kot pri volitvah leta 1996, le da je bil tedaj zraven se vodja zatem koalicijske ljudske stranke Marjan Podobnik. Ta tokrat omahuje, ne ve prav dobro, ali bi ali ne bi. Menda naj bi pristop h koaliciji pogojeval z obljubljenim združitvijo. Zanj naj bi bilo že dalj časa vse dogovorjeno, pa vendar se tisti usodni dan tukaj se ni zgodil. Ljudje so postajali nestrpni, volitve se bližajo, zato je predvolilna koalicijska Janševa in Peterletova stranka v tem trenutku zadetek v črno. Ker se je zgodila se ob pravem času za uspešno predvolilno kampanjo, se zna zgoditi njen uspeh na volitvah. Ljudje so namreč pomirjeni, dobili so občutek, da pa nekomu le ni vseeno za prihodnost slovenskega naroda, da je sposoben preseči vsa notranja nesoglasja v dobro lepšega jutri. Podobnik pa si s svojim omahovanjem dela bolj kot ne medvedjo uslugo. Če bi pri svojih zahtevah popustil, bi bil zagotovo enakovreden partner v pomladnem trojčku, zdaj pa bo ne glede na to, ali se bo priključil ali ne, ostal poraženec. Ljudje so namreč s kombinacijo Janše in Peterleta povsem zadovoljni, upam si celo trditi, da veliko bolj kot bi bili s tisto, že dolgo napovedano. Janša ima predznak človeka, ki izpolnjuje svoje obljube, stoji na trdnih tleh in ne popušča, ve, kaj hoče, Peterle pa ima za seboj že eno vladno izkušnjo, ki mu je prinesla več politične zrelosti, njegovi volilci pa mu ostajajo zvesti. Pri prejšnjih volitvah jih je kar nekaj volilo Slovensko ljudsko stranko, medtem ko je zdaj vprašanje, če bodo storili enako. Njeno ime je oblateno, po

lastni ali pa po tuji krivdi, konec koncev sedaj niti ni tako pomembno, ker je le malo možnosti, da bi se lepo ime v nekaj mesecih vrnilo.

Poglejmo še malo v pisanje nekaterih slovenskih časnikov prvi dan po podpisu koalicijske med socialdemokratsko stranko in slovenskimi krščanskimi demokrati. Osrednji časnik Delo je najbolj pokazal svojo nenaklonjenost opoziciji, saj je novičko, poudarjam novičko, postavil sicer na prvo stran, a v desni spodnji kot, ki je najmanj opazen, brez kakršnega koli pompozne naslova, ki bi sledil ob recimo koaliciji med Drnovškom in Pahorjem. Dnevnik pa je na prvi strani zgoraj raje objavil sliko o prometni nesreči kot pa, da bi dali Slovencem vest, pri kateri so se uredniki zagotovo bolj kislili nasmičali. Na spodnjem delu tega časnika pa je bilo moč zaslediti naslov *Zadnji vlak za novi Demos*. Novi Demos je torej že na začetku obsojen na kratko vožnjo z vlakom, brez kakršne koli prihodnosti. Dnevnik bi si to vsekakor želel. Tudi fotografiji prvakov Janše in Peterleta sta med tistimi iz arhiva časnika, na katerih izražata največ zaskrbljenosti. A, ne - kako enostavno je zmanipulirati novico?! Tudi komentari, ki so sledili, so izražali velik dvom v močno koalicijsko, vse preveč je bilo govora o obrobni stvarih, kot denimo, ali je Podobnik hotel ali ni hotel iti z nekom v oddajo, kaj je kdo rekel ali ni rekel, kje so zvonili telefoni bolj ali manj, zakaj so zvonili ipd. Mi, na Radiu Ognjišče pa pravimo takole: Pozdravljen Novi Demos, upamo, da boste v parlamentu v večini. Kajti potem, bo Slovenija zadihala z zdravimi pljuči, ne pa s tistimi, ki so prekaljena s škodljivim cigaretnim dimom in nikoli prezračena.

Tanja Puh
Radio Ognjišče 16.1.2000

SLS o združitvi z SKD in koaliciji Slovenija

Glavni odbor SLS - ta šteje 170 članov in je najvišji strankin organ — je 31. januarja govoril o združitvi z SKD in vstopu v koalicijsko stranko slovenske pomladi, poimenovano Slovenija.

Člani glavnega odbora SLS pa naj bi po neuradnih podatkih razpravljali tudi o možnosti, da se stranka odloči za samostojen nastop na prihodnjih državnoborskih volitvah.

Oblikovanje nove združene stranke in pristop h koaliciji Slovenija sta bili glavni temi že na prejšnji seji izvršilnega odbora SLS. Njegovi člani so „zelo pozitivno“ ocenili združitvene dejavnosti v zadnjih tednih oz. dneh, ko naj bi delovne skupine SLS in SKD opravile večino dela. Po Podobnikovih besedah ostajajo nerešena le nekatera vprašanja

združitvenega procesa, zlasti izvolitev predsednika in vprašanje statusa nove stranke, za katera pa naj bi vodstvi obeh strank že „trasirali pot reševanja“. Stališča SLS do ustanavljanja nove združene stranke naj bi ostala nespremenjena, in sicer glede dinamike kot tudi glede postopkov. Prvak SLS je tako med sejo izvršilnega odbora vnovič ocenil, da so združitveni napor „tik pred zaključkom“, in napovedal možnost, da bi v začetku marca stranki sklicali združitveni kongres. Najvišja organa SLS in SKD pa naj bi se srečala že v začetku februarja. Po združitvi pa bi, kot je dejal Podobnik, stranka oblikovala koalicijsko s programsko sorodnimi strankami. Obenem je zanikal možnost vnovične koalicijske povezave z LDS.

Podobnik: Najboljša rešitev dr. France Arhar

Marjan Podobnik je v pogovoru za Mag (2. februarja) izrazil obžalovanje, da sta se Janša in Peterle odločila za združitve svojih strank, predvsem zato, ker so bili pogovori med SLS in SKD pripeljani do sklepne faze. Obžaluje pa tudi poskuse izsiljevanja, saj je bilo nekatere poteze v zadnjih tednih mogoče tako razumeti. Ta premalo domišljena in neodgovorna dejanja lahko desnosredinsko opcijo stanejo zmago, ne glede na morebitni vtis ob sklenitvi koalicijske SDS in SKD, da stvari potekajo idealno. SLS ne bo dovolila izsiljevanja, ampak se bo po resnem premisleku odločila tako, kot meni, da je prav za Slovenijo in s tem tudi zanjo. Za predsednika nove združene stranke (SLS-

SKD) in za predsednika vlade bi bila po Podobnikom mnenju najboljša rešitev France Arhar.

Glede Peterletovega pogoja za združitve, da mora SLS izstopiti iz vlade, je Podobnik dejal, da je v obdobju do volitev treba natančno analizirati možne različice. Poleg tistih, ki jih predlaga SKD, obstaja tudi varianta, da si združena stranka v spremenjeni koalicijski vladi skuša priboriti status, kakršen gre največji stranki z 28 poslanci. Za najmočnejšo parlamentarno stranko je namreč žaljiv položaj, če lahko izbira le med vztrajanjem v nespremenjeni vladi in izstopom iz nje, je med drugim dejal Marjan Podobnik.

Predstavniki
SKD in SDS
pri podpisu,
skrajno levo
poslanec SKD
Marjan Schiffrer,
za Janšo stoji
podpredsednik
SKD
prof. Tine Vivod

Razgovor...

Nad. s 4. str.

Zgoščenko že imate, uspešna turneja je za vami, kaj pa sedaj?

Andrejka: Sedaj bo treba iti na kakšno tekmovanje, da bomo videli, koliko je vsa ta kakovost resnična. Že v letu 2000 imamo namen udeležiti se kakega mednarodnega zborovskega tekmovanja v Južni Ameriki.

Andrej: Poudariti je treba, da zbor v sedanji zasedbi ni zaprta ustanova. Vabimo vse mlade, ki imajo posluš in voljo, da se približajo.

Namen je torej zbor še razširiti?

Andrej: Prirastek je bil vedno namen in skrb. Zato smo tudi sodelovali, da je nastal otroški zbor pod okriljem Zedinjene Slovenije. Namen tega zbora je bil, da otroci, ko

doraščajo, preidejo v druge zборе. Ne le v našega, tudi k Gallusu, zboru iz San Martina, mladinskemu iz Slomškovega doma ali na Pristavi. A otrokom je treba začeti dajati tehniko, pravi zvok, vzgajati posluš.

Marcelo: starši se ne zavedajo, da imajo otroci vedno manj posluš. In tudi ne, da vsaka vaja poleg petja predstavlja neprecenljivo vajo za slovenski jezik.

Res ugotavljamo, da se v naših družinah vedno manj poje in otroci nimajo več tiste družinske podlage kot včasih. A to bo lahko predmet drugega razgovora. Bi še kaj dodali?

Andrej: Le iz srca zahvalo vsem, ki so nam pomagali, nas spremljali, nas vzpodbujali, nas sprejeli, v Sloveniji in gostili. Brez te pomoči ne bi bilo tako uspešne turneje.

Pogovarjal se je Tone Mizerit

Gospodarski vestnik

Slovenske-latinskoameriške trgovske zbornice

Težav še ne bo konec

Ko se je 10. decembra lanskega leta zamenjala vlada v Argentini, je na splošno prevladovalo upanje, da se bo gospodarski položaj sčasoma uredil. Mera tega čutenja je bila različna in je nihala od zmernega optimizma do pretiranega navdušenja. Čas, ki vse stvari razjasni, sedaj kaže, da so imeli prav tisti, ki so nekoliko bolj skeptično gledali na položaj.

Seveda sedanja vlada ne nosi vse krivde. Podvzela je precej korakov, katerih cilj je vzpostaviti red v notranjih razmerah: bolj stvarni proračun, znižanje državnih stroškov, večja davčna nabirka, urejeno razmerje do mednarodnih denarnih ustanov. Prav v tem zadnjem oziru je potrebno, da zabeležimo razveseljav uspeh, ki ga je država dosegla pri Mednarodnem denarnem skladu (FMI), od katerega je dobila zagotovilo podpore v višini 7.400 milijard dolarjev.

Temu je treba pripisati še odlok strogega preganjanja tihotapstva, za kar bodi ustanovili poseben varnostni oddelek, ustanovitev posebnih sodišč za davčno evazijo in strogo nastopanje proti provincam, ki nimajo urejenega gospodarstva.

Vse to je kaj v redu, a dejansko ne spremeni bistvenih pogojev industrijskega problema. Čeprav vlada napoveduje, da bo notranja proizvodnja v letošnjem letu krepko narasla (lani je bila 3% negativna), te trditve postajajo vedno večje vprašanje, kar se tiče industrije. Glavni vzrok je, da se industrija skoraj že trumoma seli iz Argentine v sosednji Brazil. Razlog pa zelo enostaven: proizvodni stroški v sosednji državi so znatno nižji kot pa v Argentini.

To je bilo razvidno tudi iz razgovorov na mednarodni gospodarski konferenci v Davosu, kjer Argentina na noben način ni mogla prejeti zagotovila za nove investicije. Danes je očitno, da ni dovolj, da je država urejena in predvidljiva in da ima priznanje mednarodnih finančnih ustanov. Proizvodni stroški morajo biti na taki ravni, da je zagotovljena rentabilnost, sicer kakor boljša rentabilnost kot pa v sosednjih državah. To pa ni primer Argentine.

Lahko si mislimo ob tem, kakšne so posledice na socialnem področju: rastoča brezposelnost in obubožanje prebivalstva.

Po uradnih statistikah se je zaposlitev v industriji zmanjšala kar za 145.000 delovnih mest, od teh 40.000 v industriji za prehrano, na drugem mestu pa tekstil s 25.000. V zadnjem letu (november 1998/november 1999) se je industrija samo zaradi „brazilskega efekta“ skrčila za 10.000 delovnih mest. Če prištejemo sorazmerje zaposlenih na črno, pa subkontrastov in drugih dobavnikov, je selitev povzročila 25.000 brezposelnih.

Nekateri primeri so res zanimivi: Delfi Packard (autopartista za kable) je leta 1997 in 1998 zaposlovala 1.600 delavcev; po brazilske recepciji in devalvaciji reala je prodaja padla in danes zaposluje le 400 delavcev, predvideva pa skorajšnje selitev v Brazil kot edina možnost, da se podjetje obdrži. Tovarna za avtomobilске zavorre Freno Varga je v letih 1994/96 zaposlovala 300 delavcev. Danes ima podjetje le še 14 uradnikov, ki nadzirajo prekupevanje brazilskih zavor. Na področju avtomobilskih gum je najbolj značilen primer Goodyearja, ki je s 1000 delavcev padel na sedanjih 136. Drug primer je Cablesa, ki je leta 1996 zaposljevala 400 oseb, pa se je leta 1998 totalno izselila v Brazil. Lahko bi še naštevati take in podobne primere.

Lahko si mislimo, da ob tem najbolj trpe province, iz katerih se podjetja selijo ali pa zapirajo, ker ne morejo konkurirati z brazilskimi izdelki. Zadnje čase suneč močno čuti tudi že sama provinca Buenos Aires; že pred njo pa Cordoba in Santa Fe. Vlada sedaj napoveduje razne ukrepe za podporo domače industrije, zlasti manjše in srednje: bolj ugodne kredite, lažji uvoz sestavin in podpora izvozu. A vse je še v zraku. Tudi delavska fleksibilizacija, za katero se poteguje, naj bi pripomogla k znižanju proizvodnih stroškov, a to je malo stvarno, saj je v praksi fleksibilizacija že v veljavi na mnogih področjih.

Predsednik De la Rúa je trdno napovedal, da nikakor ne misli devalvirati domače valute. To je seveda stvarno. A tedaj bo treba poiskati kak drug izhod, če hoče država vsaj minimalno ohraniti svojo industrijo. Pa hitro.

-e. -t.

Haider o Sloveniji

Vodja avstrijskih svobodnjakov (FPÖ), ki sestavljajo avstrijsko vlado, Joerg Haider je 30. januarja v pogovoru za italijanski dnevnik Corriere della Sera posvaril pred širitvijo EU proti Vzhodu, ker bi to negativno vplivalo na trg delovne sile v Avstriji. Po njegovem mnenju je za članstvo v uniji že pripravljena Madžarska, medtem ko bi morala Slovenija najprej premagati prepad med povprečnimi osebnimi dohodki svojih državljanov in tistimi v EU. Poleg tega mora Slovenija po Haiderjevih besedah odpraviti nekatera totalitarna pravila, ki naj bi izvirala še iz Titovega obdobja, in zagotoviti pravice nemškogovoreči manjšini v Sloveniji.

Haider je napovedal, da se bo po vstopu njegove FPÖ v novo avstrijsko vlado vrnil na avstrijsko Koroško in si prizadeval za sodelovanje s Slovenijo, Benečijo in Furlanijo-Juljsko krajino.

„ZA AVSTRIJO SO ODNOSI S SLOVENIJO NAJVIŠJEGA POMENA“

Slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel je 5. februarja od novega avstrijskega

kanclerja in zunanjega ministra v prejšnji vladi Wolfganga Schüssla prejel pismo, v katerem ga je kancler obvestil, da zelo ceni njegove izjave o trenutnih razmerah v Avstriji in se zavzel za nadaljevanje dobrososedskih odnosov.

„Kljub napetemu dogajanju v zadnjih dneh sem pozorno spremljal vaše izjave o notranjem položaju v Avstriji,“ je zapisal Schüssel in dodal, da zelo ceni Ruplov poudarek o avstrijski vlogi med slovenskim osamosvajanjem. „Vidim, da namerava vaša vlada najprej proučiti program nove avstrijske vlade in ga šele nato oceniti. Zelo spoštujem vaše stališče,“ je v pismu še zapisal novi avstrijski kancler. Zagotovil je tudi, da so za Avstrijo odnosi s Slovenijo najvišjega pomena in dodal, da bi si morali z Ruplom na čelu slovenske diplomacije in ob nastopu nove avstrijske vlade „prizadevati za začetek novega poglavja v dobrih dvostranskih odnosih“ med državama.

SKD O HAIDERJU

Slovenski krščanski demokrati (SKD) v marsičem delijo zaskrbljenost Evrope ob

Čistka v zunanjem ministristvu

21. januarja je odstopil slovenski zunanji minister Boris Frlec iz „osebnih razlogov“. Dejal je, da je naveličan medijske gonje proti njemu. Verjetno pa je vse imelo svoj vzrok pri njegovem obisku v Kitajski, ko je dejal, da je Tibet samo notranji problem Kitajske. Takoj so se oglasili Dalaj lama in drugi demokratični glasniki, verjetno pa tudi to mnenje ni bilo ravno primereno za državo, ki hoče v Združeno Evropo. Zanimivo je, da je istočasno podal ostavko tudi Tit Turnšek, veleposlanik na Kitajskem. In še to: Ko je bil Frlec na Kitajskem, je tamkajšnje slovensko veleposlaništvo doživelo vlom, ki ga je pa prikrilo. Mediji so pisali, da naj bi bili neznani storilci blizu veleposlanika. Kaj se je tam dogajalo? Tudi je res, da so bili proti Frlečevi zunanji politiki vse demokratične stranke, pa tudi druge kot ex Partija.

Ko je Frlec odstopil, se je takoj začela čistka na zunanjem ministristvu. Najprej pri Združenih Narodih, ko je bil odstavljen slovenski delegat Türk, čeprav je pred dnevi postal pomočnik generalnega sekretarja ZN Anama, in na njegovo mesto imenovan dosedanj državni sekretar na MZZ Ernest Petrič, kar je gotovo znižanje statusa.

Za novega zunanjega ministra je bil takoj imenovan Dimitrij Rupel, veleposlanik v ZDA, ki ga je državni zbor takoj skoraj soglasno potrdil.

Državni sekretar na MZZ Petrič je na

predavanju, ki ga je priredilo Slovensko društvo za mednarodne odnose, zavrnil kritike o neodločni slovenski zunanji politiki, kot njene največje težave pa je izpostavil pomanjkanje strokovnega kadra, postavljanje neuresničljivih ciljev in pogosto pomanjkanje nacionalnega konsenza.

Po izvolitvi Dimitrija Rupla za zunanjega ministra v kratkem času, ki Slovenijo loči do volitev, v SKD ne pričakujejo bistvenih sprememb v slovenski zunanji politiki, čeprav je po njihovem mnenju Rupel verjetno najboljši, kar lahko ta trenutek ponudi levica. „Upamo, da bo s svojo avtoriteto in jasno politično podporo premiera - ta je očitno manjkala prejšnjemu zunanjemu ministru - vsaj nekoliko izboljšal slabo delovno vzdušje, v katerega so potisnjeni zaposleni na zunanjem ministristvu,“ so poudarili v tajništvu SKD. Krivdo za omenjeno stanje pa krščanski demokrati vidijo v neurejeni in nejasni zunanji politiki države, ki je podvržena številnim notranjepolitičnim pritiskom in enako številnim zunanjim ministrom. V SKD tudi upajo, da v občutljivem času do volitev novi zunanji minister ne bo pristal na neodgovorno izkoriščanje zunanje politike v predvolilne namene vladajoče stranke, ki ji pripada. Obenem pa ocenjujejo, da je njegov nenaden povratek v domovino povezan tudi z notranjimi razmerami oz. spori v LDS.

Po STA

Kritika komisije za Slovence po svetu

Parlamentarni odbor za mednarodne odnose (OMO) je 3. februarja polemično razpravljal o dejstvu, da komisija DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki ji predseduje Marjan Schiffrer, odbora, ki je matično delovno telo za mednarodne odnose, ne seznanja s svojimi obiski v tujini, pri čemer gre po mnenju predsednika OMO Jelka Kacina (LDS) za kršenje pravilnika o mednarodnem sodelovanju.

Kacin je opozoril, da je komisija za Slovence po svetu edino delovno telo DZ, ki ne spoštuje omenjenega pravilnika, vsa ostala pa pred obiski v tujini in povabili tujim delegacijam na obisk najprej pridobijo soglasje OMO. Kacin je zato napovedal, da bo predsedniku DZ Janezu Podobniku poslal pismo s prošnjo, naj posreduje v tem primeru. Zoran Lešnik (DeSUS), ki je tudi član komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu, je povedal, da je sam na komisiji že postavil vprašanje, kako je z obveščanjem OMO o mednarodnem sodelovanju. Dobil je pojasnilo, da komisiji, odkar je samostojna, tega ni več potrebno početi.

Člani odbora so se sicer povečini strinjali, da so obiski komisije pri Slovencih v

zamejstvu in po svetu potrebni in koristni. Obenem pa so menili, da bi bilo potrebno takšne obiske, posebej, ko gre za zelo oddaljene države, ki jih delegacija OMO ne more obiskati (v kratkem bo komisija za deset dni odšla v Argentino), izkoristiti za pokritje čimveč interesov Slovenije, torej tudi za dvostranske stike s predstavniki dotične države in ne le za stike s tamkajšnjimi Slovenci.

Po STA

Prav prisrčna hvala!

Otroška kolonija je bila tudi letos od 2. do 16. januarja v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča. Otroci so v prijaznem kordobskem gričevju lepo in plodovito preživeli dva tedna. Uživali so počitniški čas, celotno potovanje veselo preživeli in se srečni in zadovoljni vrnili v krog svojih družin. Prišli so obogateni v izkušnjah in tudi v narodnem in duhovnem oziru. Da je vse poteklo v najlepšem redu, je gotovo zasluga spremljevalcev. Požrtvovalno in odgovorno so „za božji lon“ dva tedna vestno in odgovorno pazili na varnost, zdravje in razvedrilo osemdesetih otrok in prenesli vse napore, ki so jih narekovala okoliščine. Zato izrekamo priznanje in zahvalo voditeljici **Metki Slabe**, duhovnemu vodji **Janezu Cerarju** CM ter spremljevalcem, ki so bili: **Daniel Cestnik**, **Pavla Natalia Grbec**, **Andrej Grilj**, **Nevenka Jelenc**, **Sonja Kolenc**, **Martin Selan** in **Irena Zarnik**. Hvala vam, prav iz srca.

ZEDINJENA SLOVENIJA

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA - Z razglasitvijo Slovenke leta 1999 se je sklenil tradicionalni, že 12. izbor ženske leta, ki ga pripravlja revija Jana. Slovenka leta 1999 je Milena Močivnik. Na dokončno kandidatno listo se je uvrstilo 16 izbrank, ki jih je odlikovala vrsta najodličnejših presežnikov, žensk duha in srca, ki so v minulemu letu pokazale še posebej veliko poguma, vztrajnosti, požrtvovalnosti, prodornosti in nadarjenosti.

LJUBLJANA - Direktor urada vlade za droge Milan Krek je na predstavitvi decembrske številke revije Vita, ki obravnava alkoholizem, povedal, da je kar devet odstotkov vseh bolezni ter deset odstotkov vseh smrti v Sloveniji povezanih s prekomernim uživanjem alkohola. Alkoholizem ob osebnih povzročiteljih hude družinske in socialne travme. V Sloveniji je v obdobju med letoma 1980 in 1996 letna poraba čistega alkohola nihala od devet do 13 litrov na prebivalca in presegla evropsko povprečje.

LJUBLJANA - Desetega januarja mineva točno leto, kar je preminil eden najpomembnejših slovenskih skladateljev minulega stoletja Primož Ramovš (1921-1999). Skladateljevemu spominu so se poklonili tudi obiskovalci koncerta v Cankarjevem domu, na katerem sta flavtist Klemen Ramovš in gledališka igralka Simona Zorc Ramovš izvedla Sonete nesreče, skladbo za kljunasto flavto in recitatorja, ki jo je Primož Ramovš na besedila pesmi Franceta Prešerna napisal leta 1992.

LJUBLJANA/BRUSELJ - Koncentracije radioaktivnega cezija in drugih naravnih radioaktivnih elementov v slovenskem morju so nizke in ne predstavljajo nobene nevarnosti. Tako so predstavniki pristojnih slovenskih institucij zavrnili pisanje nekaterih medijev o povečani radioaktivnosti v severnem Jadranu, ki izhaja iz večletnega raziskovalnega projekta o klimi v Sredozemlju. Decembra lani predstavljena znanstvena raziskava Evropske zveze je pokazala,

da so v Sredozemskem morju, predvsem v severnem Jadranu, še vedno vidne posledice černobilske jedrske nesreče. Kot je zapisano v izsledkih raziskave, na to jasno kaže povečana raven cezija 137.

LJUBLJANA - V ljubljanskem živalskem vrtu, ki se razprostira na skupni površini 19 hektarjev, imajo trenutno približno 150 vrst živali, skupno pa več kot 500. Tri četrtine živali je avtohtonih vrst iz tega dela Evrope, zanje pa skrbi 9 ljudi oziroma oskrbnikov. Lani je ZOO obiskalo več kot 200.000 obiskovalcev, večina v sezonskih mesecih, od marca do avgusta, največji obisk pa beležijo v mesecu maju, ko je prišlo več kot 35.000 ljudi. Pozimi pa je obisk precej manjši.

LJUBLJANA - Na Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so zaskrbljeni, ker je lani na slovenskih cestah umrlo 335 ljudi, med katerimi je bilo največ žrtev med šibkejšimi udeleženci v prometu. Največ truda so vložili v skrb za varnost otrok do sedmega leta starosti. Na tem področju so bili dokaj uspešni, saj jim je uspelo, da se je število žrtev prometnih nesreč iz te starostne skupine občutno zmanjšalo.

LJUBLJANA - V Mestni galeriji Ljubljana je minister za kulturo Jožef Školč odprl razstavo Jernej Kopitar (1780-1844) in evropska znanost v zrcalu njegove zasebne knjižnice. Po ministrovih besedah se je Kopitar izjemno dobro spoznal „še na marsikaj drugega kot zgolj na čevlje“. Razstavo s približno 500 eksponati iz te knjižnice in arhiva je pripravila Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) v Ljubljani, njen glavni avtor pa je Slovenec z avstrijske Koroške Walter Lukan. Kopitarjeva knjižnica skupaj s Zoisovo biblioteko sodi med najbolj dragocene fonde NUK in najpomembnejše slovenske zasebne knjižnice iz prve polovice 19. stoletja. Ob razstavi je izšel obširen barvni katalog na približno 400 straneh z dvojezičnimi uvodnimi besedili, oblikoval ga je Lucijan Bratuš.

Slovenija in šport

BRNO, Češka - Jeseničan Gregor Urbas je v mladinski konkurenci evropskega kriterija v umetnostnem drsanju osvojil prvo mesto. Pri mladinkah je bila Anja Bratec (Celje) druga. V konkurenci mladink sta se med prvo deseterico uvrstili še dve Slovenki. Alenka Zidar (Jesenice) je bila peta, Darja Škrlič (Olimpija Ljubljana) pa šesta. Uspešno pa so nastopili tudi drsalci in drsalke v mlajših kategorijah. Damjan Ostojič (Stanko Bloudek) je med dečki letnika 1986/1987 osvojil tretje mesto, Silvana Kovač (Jesenice) pa je bila v konkurenci deklic letnik 1990/1991 druga.

ST. ANTON - Slovenskemu smučarju Jerneju Koblarju je uspel dober dosežek na smuku za evropski pokal na progi v St. Antonu, kjer bo leta 2001 svetovno prvenstvo v alpskem smučanju. V močni konkurenci je zasedel 5. mesto z manj kot pol sekunde zaostanka za najhitrejšim, Italijanom Ivanom Bormolinijem.

BACCHUS MARSH - Slovenski speedwayist Matej Ferjan je na sedmi dirki avstralske ISMS serije na 530-metrskem dirkališču v Bacchus Marshu (Victoria) osvojil osmo mesto. Še petič v letošnji seriji je zmagal domačin Leigh Adams. V prvem kvalifikacijskem nastopu je bil Ferjan drugi, v drugi vožnji pa je žal ostal brez točk.

WENGEN - Andre Aamodt je zmagovalec slaloma v Wengnu. Norvežan je z odlično drugo vožnjo, po prvi je bil četrti (vodil je Jure Košir), za 52 stotink premagal rojaka Furusetha, s tretjim mestom pa je svoj največji uspeh v karieri dosegel Drago

Grubelnik, ki je zaostal 61 stotink. Mesto za njim je zaostal Matjaž Vrhovnik (+0,80). Jure Košir je v drugi vožnji nazadoval na deveto mesto (+1,00), Mitja Kunc je bil 11. (+1,05), Uroš Pavlovčič pa 26. (+3,74).

Osebne novice

Rojstva: V družini Tonija Oblaka in Tinke roj. Loboda se je 28. januarja bratcu in sestricama pridružil bratec, ki bo krščen na ime **Nikolaj**.

V družini Jožeta Klemenčiča in Susane roj. Maisonnade je je 8. januarja rodil sinček prvorojenec, ki bo pri krstu dobil ime **Valentin**.

V torek, 11. januarja je bil rojen **Andrej Kokalj**, sin Ivka in ge. Anke roj. Smole.

V četrtek 27. januarja se je rodila **Cintija Andreja Oblak**, hčerka cont. Feliksa in ge. Marte roj. Urbančič.

Srečnim staršem naše čestitke!

Zlato poroko sta obhajala v San Justo Franc in Vera Uštar.

Želimo jima še veliko srečnih let!

Smrti: Umrli so **Ciril Langus** (65) v Capitalu, **Marta Kalan roj. Humar** (45) v Caserosu, **Guillermo Leban** (63) v Capitalu in **Franc Mravljec** (79) v Cordobi.

Naj počivajo v miru!

Nov slovenski diplomant. Decembra meseca je dopolnil študije in diplomiral za

Pisali smo pred 50 leti...

Vse gre po vodi

„Vse gre po vodi“, pravi slovenski pregovor. A v domovini le vse ne gre po vodi. Poglejmo dokaze:

Prvi dokaz: „Partizanka“, slavna ladja, ki je imela nalogo rešiti vse slovenske izseljence iz „kapitalistične“ sužnosti in jih pripeljati v Titov raj. Ta slavna barka že ne gre po vodi. Na skrivnostni način je pogorela na Reki. Pravijo, da jo je zažgala nekakšna reakcija proti protireakciji. Škode ni velike, saj dela itak ni imela nobenega, odkar se je število kandidatov za raj skrčilo na nič.

Drugi dokaz: Generalmajor Pirc (jugoslovanski veleposlanik v Argentini) tudi ne gre po vodi. Noče na vodo. Se mu zdi bolj varno na suhem in sicer tostran luže. Pazljivo prebiramo Slovenski glas, pa o „to-

varišu generalmajorju“ ne reče ne bev ne mev. Spuhtel je kakor kafra. Kako grda je človeška nevhvaležnost. saj je vendar tovariš generalmajor tako lepo govoril za Tita. N.pr. 19. marca 1948 v Cordobi: „... tudi ne družite se z onimi, ki so pobegnili iz domovine, kajti roke mnogih so krvave... Pošten človek se ne more družiti z zločinci.“

Le kaj je prišlo vmes, da je zaškripalo? Ali to, da se je tovariš generalmajor izneveril svojim besedam, govorjenim v Cordobi, kajti znano je, da je večkrat iskal poti, kako bi se družil z onimi, ki niso družba za poštenega človeka? Ali se je naveličal sedanja gospodarja in bi ga rad zamenjal?

Svobodna Slovenija št. 5;
2. februarja 1950

Slovenija moja dežela

Pustôvi

V vaseh pod Krnom, Drežniške Ravne, Jezerca, Magozd in Drežnica, so se ohranili ostanki izredno arhaičnega pustnega šemljenja. Med šemskimi liki, vsi se imenujejo „pustôvi“, so nekaj posebnega tisti z lesenimi naličji in jim pravijo „ta grdi“ ali „lavfarji“. Naličja, izrezljana iz lesa, so izrazito ekspresivna po izrazu ter imajo močan arhaični videz. Strašljiv in grozljiv videz teh naličij dopolnjuje še ostala oprava: kožuho-vinasto ogrinjalo do pasu, izpod njega visijo raznobarni trakovi iz blaga. Lavfarji si ogrinjala prepašajo z vrvjo, na njo pa obesijo po dva kravja zvonca. Nekateri nosijo s pepelom napolnjeno nogavico, da oplazijo z njo zlasti mladino, še posebej dekleta. Drugi imajo raztegljive škarje in ščipljejo z njimi dekleta pod noge. Eden od lavfarjev vodi na verigi črnega „hudiča“, ki se ne prestando poskuša iztrgati svojemu vodniku. Ob tem grozi ljudem z vilami. Celotna skupina hodi od hiše do hiše. Pri tem obhodu lavfarji in hudič preganjajo otroke in nagajajo odraslim.

V skupini so tudi „ta lepi“, „harmo-

nikaš“ ter t.i. „kšeftarji“, ki poskrbijo za prežete darove. Skupina „ta lepih“ pri vsaki hiši zapleše, kar predstavlja za obiskano družino posebno čast. Obhodi pustôv pomenijo praznik in svojevrstno doživetje za celotno naselje oziroma njegove prebivalce. Na pustni ponedeljek naredijo na koncu vasi mrtvega slamnatega pusta in mu na glavo nataknejo lavfarsko naličje z rogovi. Položijo ga na pare in zastražijo, da jim ga možje ne ukradejo. Na pustni torek opolnoči pa odnesejo pusta k pogrebu.

ROKOMET

Prvi moštveni uspeh slovenskega športa

Kot se spodobi med dobrimi sosedi, je vsak športni dvoboj prilika za obračunavanje vseh tekočih problemov. Tako je bilo tudi v soboto, 29. januarja na evropskem prvenstvu v rokometu, ki ga je pripravila Hrvaška v Zagrebu.

Slovenska moška rokometna reprezentanca je z uvrstitvijo na letošnje olimpijske igre v avstralskem Sydneyu dosegla največji moštveni uspeh v zgodovini slovenskega športa. V igri za 5. mesto si je to pravico priborila nad Hrvaško z rezultatom 25:24. Rezultat je tudi služil za uvrstitev na svetovno rokometno prvenstvo prihodnje leto v Franciji ter na evropsko prvenstvo leta 2002.

Zmaga je imela več odtenkov: zadovoljstvo zaradi uvrstitve na olimpijske igre,

profesorja telesne vzgoje **Bogdan Žitnik** iz Slovenske vasi.

Čestitamo!

zaradi zmage nad prvakom na zadnjih olimpijskih igrah v Atlanti in seveda, zaradi izključitve Hrvaške iz Sidneya.

Navijači so izid veselo praznovali po Sloveniji. Tudi internet je prišel v poštev: Slovenec iz Argentine se večkrat poveže s slovenskimi kanali IRC („chateo“) in tam so se odločili, da gredo na hrvaški kanal nagajat. Ko so jih začeli spraševati, kako se je tekma končala, so jih enega za drugim vse pometali ven („kick out“)...

Tudi nekaj nagrad so rokometarji dobili: čestitala sta jim predsednik Kučan in premier Drnovšek, od ljubljanske županje Potočnik so dobili plakete, verjetno pa so bili najbolj veseli oblube predsednika Rokometne zveze Slovenije Zorana Jankoviča, da bodo za uvrstitev na OI dobili nagrado v skupni vrednosti 200.000 nemških mark.

K športnemu poročilu je treba zapisati, da je prvo mesto zasedla Švedska z zmago nad Rusijo. Po napeti tekmi in dveh podaljških je končno zmagala 32:31.

Mali oglasi

ESTUDIO de AGRIMENSURA (Pcia. de Bs. As.)
ING. VLAHO - Tel.: 4755-8205 - Estado Parcelario -
Subdivisión - Unificación - Mensura - Usucapción

TURIZEM

Oddajam bungalov in stanovanja v Villa Catedral, Bariloche. Uživajte mirne počitnice v najlepši naravi in po ugodni ceni. Kličite na Tel: 02944 424978.

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva
hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arq. Carlos E. Kostka. Vivienda y comercio. Asesoramiento técnico en Capital y Provincia. Sarandí 148 Capital; Tel. Fax 4 224-3968.

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402- Tel. 4382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 4613-1300
Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2548, 2° of. 4, San Justo. Tel. 4482-5624.

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - B1708BYD Morón Tel.: 4696-8842 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Kvalitetno razvijanje fotografskih filmov: 36 posnetkov 10x15 \$ 10.- Garibaldi 2308 - B1753GWN Villa Luzuriaga - Tel.: 4659-2060 - E-mail: marko@pinos.com

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653
Kreditna Zadruga SLOGA - Bm.é. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm.é. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako nedeljo od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordoba).

ČETRTEK, 17. februarja:

Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije ob 20. v Slovenski hiši.

SREDA, 23. februarja:

Učiteljska seja ob 20. v Slovenski hiši.

Pri predsedniku Italije

V italijanski poslanski zbornici se je končalo nadaljevanje razprave o osnutku zakona o zaščiti Slovencev v Italiji. S tem se je končal prvi del postopka, zdaj pa je na programu le še diskusija o členih in postavkah zakona. Tudi za ta del je čas strogo odmerjen: osem ur in dvajset minut. Glasovanje o zakonu bo najverjetneje zdrknilo na prvi teden v februarju.

Predsednik italijanske republike Carlo Azeglio Ciampi je nato sprejel enotno delegacijo Slovencev iz zamejstva. Člani delegacije so menili, da je italijanski predsednik dokazal iskreno zanimanje za vprašanje zaščite Slovencev, poleg tega pa tudi poznavanje sedanje problematike manjšin v Italiji in v evropskem merilu.

Ciampi je poudaril, da je v interesu same italijanske države urediti status Slovencev na meji, tudi z vidika prihodnjega sodelovanja med dvema državama članicama EU. Dodal je še, da zaupa v parlament in v njegovo izglasovanje zaščitnega zakona. Sicer pa je poslanec Nacionalnega zaveznikstva Menia predsedstvu poslanske zbornice predložil še štiri zahteve o neustavnosti zakona, ki jih bo morala skupščina obravnavati pred soočanjem o posameznih členih zakona za zaščito slovenske manjšine.

PRIMORSKA

38. tradicionalno srečanje Dan emigranta je bilo v Čedadu. Prirejajo ga Slovenci iz Videmske pokrajine. Udeležila se je tudi italijanska ministrica za dežele Katia Bellillo in povedala, da je njen prihod na Dan emigranta prva udeležba nekega italijanskega vladnega predstavnika na kaki javni prireditvi Slovencev na Videmskem. To pa zato, kot je dejala, ker se vlada italijanskega premiera Massimo D'Alema zavzema, da bi Slovenci v rimskem parlamentu čimprej dobili zakonsko zaščito. Dodala je, da bo italijanski parlament zakonski osnutek spet vzel v pretres 20. januarja, in obljubila, da bo zakon na podlagi osnutka poslanca Massellija letos zagotovo tudi sprejet.

SLUŽBO DOBI V SLOGI

uradnik ali uradnica,
7 1/2 ur dnevno

Lastnoročno napisane ponudbe s podatki poslati do 22. februarja v glavno pisarno: Bm.é. Mitre 97 - 1704 Ramos Mejía

OGLED KAPELE Z MOZAIKI PATRA RUPNIKA V VATIKANU

Letošnji Prešernov nagrajenec jezuit pater Marko Ivan Rupnik je 2. februarja skupini slovenskih novinarjev in likovnih strokovnjakov v vatikanski Apostolski palači razkazal kapelo Redemptoris Mater (Odrešenikove matere), katere notranjost je Rupnik s sodelavci v minulih treh letih v celoti obnovil in okrasil z mozaikom. To je prvo veliko umetniško delo Slovana oziroma Slovenca v Vatikanu doslej. Papež Janez Papež II. je kapelo posvetil 14. novembra lani. Pater Rupnik je prvi Slovan in prvi Slovenec, ki se je s svojim delom uvrstil med avtorje svetovne slave, kot so Michelangelo, Raffael idr., ki so okrasili baziliko sv. Petra in posvetne prostore Vatikana.

ZDRUŽITEV ZELENIH

Združitev Zelenih je uspela na izrednem združitvenem kongresu Zelenih Slovenije v Ljubljani. Skupine Zelenih pod vodstvom Mihe Jazbinška, ki je uzurpirala vodstvo stranke, na kongresu ni bilo. Novi predsednik Zelenih je postal Štefan Ham, podpredsedniki Rajko Brglez, Zdravko Martun ter Ivan Kukovec, predsednik sveta stranke pa je postal Boris Šuštar. Stranka se bo ukvarjala z ekološkimi problemi.

KANADSKI SLOVENC V DZ

Člani komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu pod vodstvom Marjana Schiffererja so sprejeli predsednika Vseslovenskega odbora iz Toronta Johna Ivana Pluta. Pogovarjali so se o povezavah med Slovenijo in Slovenci v Kanadi. Plut je predstavil dejavnosti Vseslovenskega odbora, krovne organizacije Slovencev v Ontariu, in povedal, da dobro sodelujejo tudi s slovenskimi organizacijami v Winnipegu, Edmontonu in Montrealu. Odbor izdaja Glasilo kanadskih Slovencev in skrbi za Radio Glas kanadskih Slovencev.

VARNA NALOŽBA, NAJBOLJŠA NALOŽBA

Skrivnost uspeha je v varni donosni naložbi. Svoje prihranke naložite v Slogi, nakupe pa z našo kreditno kartico Mastercard - Carta Sloga. Z njo ste deležni (dvojna možnost) nagradnega žrebanja za dve nagradi:

1) letalska vozovnica BUE-LJU-BUE in tisoč dolarjev.

2) 10 dni počitnic v Hanželičevem domu (poleti za dve osebi).

Pokličite nas. Še bolje: obiščite nas! Telefon za vas: 4656-6565.

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Sporočamo prijateljem in znancem, da je 16. januarja umrl

CIRIL LANGUS

Žalujoci:

žena Amelija

hčerki: Julija in Marjana z družinami

sinova: Pavle in José Luis z družinami

sestre: Marta, Cvetka, Tonka s svaki in nečaki

bratje: Janez, Primož in Jure

Naj počiva v miru!

V Cordobi nas je zapustil po kratki bolezni in hudem trpljenju 30. januarja, v starosti 79 let, naš dobri mož, ata in stari ata

FRANC MRAVLJE

Za njim žalujejo žena Ivanka, sin France, hčerke Maria Inés, Jelka in Graciela, vnuki Jerica, Joaquín in Ivan, ter ostali sorodniki. Priporočamo ga v molitev.

Cordoba, Buenos Aires

Vdani v božjo voljo sporočamo prijateljem in znancem, da je po hudi bolezni 9. januarja, stara 45 let odšla k Gospodu naša draga žena, mama, hčerka in sestra

MARTA KALAN roj. HUMAR

Prisrčno se zahvaljujemo prelatu Jožetu Škerbcu za podeljene zakramente, daritev sv. maše in molitve ter vsem, ki so jo obiskali, prišli kropiti in nas spremljali v teh težkih trenutkih.

Spominjamo se je v molitvi.

Žalujoci: mož Jernej

sin Gustavo

hčerka Romina

mama Brigita

sestra Hilda

in ostali sorodniki

Buenos Aires — Slovenija — Avstralia

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO
	Cuenta N° 7211
	Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

C1407GSR BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: (54-11) 4636-0841

Telefax: (54-11) 4636-2421

e-mail: esloveniau@impsat1.com.ar

e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 70; obmejne države Argentine 105 USA dol.; ostale države Amerike 120 USA dol.; ostale države po svetu 130 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires

Argentina - Tel.: 4307-1044 - Fax: 4307-1953

E-mail: vilko@ciudad.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

7. februarja 2000

1 dolar 195,15 SIT tolarjev

1 marka 100,33 SIT tolarjev

100 lir 10,12 SIT tolarjev